

ΣΑΝ ΝΑ ΉΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

- 1258** - Ο αντιβασιλιάς Γ. Μουζάλων και τα αδέλφια του σκοτώνονται από τον όχλο, τον οποίο υποδιάλισε ο μετέπειτα αυτοκράτορας Μιχ. Η' Παλαιολόγος προκειμένου να σφετεριστεί το θρόνο της Αυτοκρατ. της Νίκαιας.
- 1898** - Κρητική Επαν. (1895-1898): 700 Έλληνες πολίτες, 17 Βρετανοί φρουροί και Βρετανός πρόξενος στην Κρήτη σκοτώνονται από τον οθωμανικό όχλο στο Ηράκλειο Κρήτης.
- 1988** - Ο πρωθυπουργός Α. Παπανδρέου μεταβαίνει αιφνιδιαστικά στο Λονδίνο, όπου θα υποβληθεί σε εγχείρηση καρδιάς.
- 1990** - Το Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών αποφασίζει στρατιωτική επέμβαση στο Ιράκ.
- 1991** - Ο πρόεδρος της ρωσικής ομοσπονδίας Μπόρις Γέλτσιν δηλώνει ότι ο πρόεδρος της ΕΣΣΔ Μιχαήλ Γκορμπατσώφ ευθύνεται για το πραξικόπημα, διότι ήταν οι ίδιοι οι συνεργάτες του, που το οργάνωσαν.
- 1997** - Το Μονομελές Πρωτ. Αθηνών κάνει δεκτή την αίτηση του τραγουδιστή Γ. Νταλάρα να απαγορευθεί στον Τζ. Πανούση η χρησιμοποίηση στο μέλλον βιντεοκασετών, που έφτιαξε ο ίδιος και με τις οποίες σατιρίζε τον Νταλάρα. Ο Πανούσης έκανε κριτική στις συναυλίες του Νταλάρα για την Κύπρο περνώντας έμμεσα το μήνυμα ότι δεν πήγε ούτε μια δραχμή για το σκοπό των συναυλιών! Μετά την καταδίκη ο Πανούσης θα συνεχίσει να σατιρίζει τον Νταλάρα αποκαλώντας τον «ακατανόμαστο».
- 2002** - Το χρυσό μετάλλιο στο Παγκ.Κύπελλο Πόλο στο Βελιγράδι κατακτά η Ρωσία, επικρατώντας της Ουγγαρίας με 10-9, ενώ το χάλκινο κέρδισε η Γιουγκοσλαβία. Η Εθνική Ελλάδας κατέκτησε την πέμπτη θέση (4-3 την Ισπανία στον τελευταίο αγώνα).
- 2004** - Η Φανή Χαλκιά κατακτά στους Ολυμπ. Αγ. της Αθήνας το χρυσό μετάλλιο στα 400 μέτρα με εμπόδια, κόβοντας πρώτη το νήμα του τερματισμού σε χρόνο 52.82.
- 2004** - Ο Νίκος Κακλαμανάκης κατακτά το ασημένιο μετάλλιο της 11ης ιστιοδρομίας στα Μιστράλ ανδρών.
- 2007** - Μια σειρά από μεγάλες δασικές πυρκαγιές ξεκινούν στην Πελοπόννησο, την Εύβοια και άλλα σημεία της Ελλάδας, ξεκινώντας έτσι τη μεγαλύτερη καταστροφή δασών στην καταγεγραμμένη ιστορία της χώρας, και μια από τις φονικότερες παγκοσμίως, αφού τα θύματα ανέρχονται σε δεκάδες.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- 1868** - Νικόλαος Λεβίδης, πολιτικός
- 1918** - Λέοναρντ Μπερνστάιν, Αμερικανός συνθέτης και διευθυντής ορχήστρας
- 1930** - Σον Κόνερι, ηθοποιός & παραγωγός
- 1947** - Πάουλο Κοέλιο, συγγραφέας
- 1964** - Βασίλειος Κοτρωνιάς, σκακιστής
- 1986** - Καρολίνα Πελενδρίτου, κολυμβήτρια

ΘΑΝΑΤΟΙ

- 79** - Πλίνιος ο Πρεσβύτερος, Ρωμαίος στρατιωτικός, συγγραφέας και φιλόσοφος
- 1819** - Τζέψις Βατ., εφευρέτης & μηχανικός
- 1886** - Ζηνόβιος Βάλβης, Έλληνας πολιτικός
- 1900** - Φρίντριχ Νίτσε, φιλόσοφος
- 1972** - Βασίλης Λυμπέρης, δολοφόνος
- 1981** - Νάσος Κεδράκας, Έλληνας ηθοποιός
- 1984** - Τρούμαν Καπότε, συγγραφέας
- 1988** - Κώστας Ταχτσής, Έλληνας συγγραφέας
- 1992** - Ευάγγελος Δεβλέτογλου, πολιτικός
- 2002** - Γιάννης Γκιωνάκης, Έλληνας ηθοποιός
- 2009** - Τεντ Κένεντι, Αμερικανός πολιτικός
- 2012** - Νηλ Άρμστρονγκ, αστροναύτης

Κρητική Επανάσταση (1895-1898)

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ανάμεσα σε ομάδα εκπροσώπων της Επανάστασης.

Hη κρητική επανάσταση αφορά στην εξέγερση των κατοίκων της Κρήτης απέναντι στην οθωμανική αυτοκρατορία.

Η Επανάσταση του 1821 βρίσκεται την Κρήτη υπό την τουρκική κατοχή. Ο αγώνας των Κρητών συνεχίζεται χωρίς όμως ουσιαστικό αποτέλεσμα, αφού η ασυμφωνία των οπλαρχηγών αποτελεί τροχοπέδη για μια κοινή πολεμική δράση.

Το Μάιο του 1822, η Γενική Συνέλευση των Κρητών εκδίδει την «Προκήρυξην Ελευθερίας» και ψηφίζει σχέδιο συντάγματος με τον τίτλο «Προσωρινή Πολιτεία της νίσου Κρήτης», ενώ ένα χρόνο αργότερα, στις 22 Ιουνίου, ψηφίζεται ο «Οργανισμός της ενιαυσίου τοπικής διοικήσεως της Κρήτης», οι βασικές διατάξεις, του οποίου στηρίζονται στο Σύνταγμα Επιδαύρου. Οι δύο ενέργειες αυτές όμως δεν ήταν δυνατόν να τελεσφορήσουν στο ταραγμένο κλίμα, που επικρατούσε στην Κρήτη.

Στα μέσα του 19ου αιώνα το Κρητικό Ζήτημα κυριαρχούσε στη Διεθνή νέα. Οι Κρητικοί, μην υποφέροντας την Οθωμανική κυριαρχία, επαναστατούσαν σε κάθε ευκαιρία.

Το 1878 με τη σύμβαση της Χαλέπας, ένα από τα πράγματα που πέτυχαν ήταν η δέσμευση του Σουλτάνου ότι η Κρήτη θα αστυνομεύταν μόνο από Κρητικούς. Αποφασίστηκε μάλιστα η δημιουργία σώματος Χωροφυλακής μόνο από κατοίκους της Κρήτης, στο οποίο οι Χριστιανοί θα μπορούσαν να γίνουν και αξιωματικοί.

Το 1889, καταργώντας το συγκεκριμένο άρθρο της σύμβασης, που όριζε ότι η Κρήτη θα αστυνομεύταν μόνο από Κρητικούς, ο Σουλτάνος ανέθεσε στον συνταγματάρχη Ταξίν την αστυνόμευση της Κρήτης θέτοντας τον επικεφαλής σώματος 200 ανδρών που στρατολογήθηκαν στην Μακεδονία.

Το 1895 εμφανίζεται ο Σφακιανός πολιτευτής Μανούσος Κούνδουρος και οργανώνει τη Μεταπολιτευτική Επιτροπή υποβάλλοντας υπόμνημα στους προξένους των Μεγάλων Δυνάμεων, με

το οποίο ζητούσε να ανακηρυχθεί η Κρήτη αυτόνομη πολιτεία φόρου υποτελής στο σουλτάνο έναντι 15000 οθωμανικών λιρών εποίσιως, πινάκη με πενταεπή θητεία και την επαναχορήγηση των προνομίων του Χατί Χουμαγιούν. Από την πλευρά τους, οι πρόξενοι των ευρωπαϊκών δυνάμεων υποβάλλουν στους χριστιανούς ένα νέο Οργανισμό, ο οποίος σε πολλά σημεία συνέπιπτε με το υπόμνημα Κούνδουρου, ενώ παρείχε πλήρη οικονομική και δικαστική ανεξαρτησία με εγγύηση των Δυνάμεων.

Το 1896, επειδή οι ταραχές συνεχίζονταν, ο Σουλτάνος, κάτω από την πίεση των ξένων δυνάμεων, δέχθηκε τη δημιουργία και αποστολή στο νησί Σώματος 100 Μαυροβούνιων χωροφυλάκων με διοικητή τον Άγγλο ταγματάρχη Μπορ.

Η ύπαιθρος ελεγχόταν από τους επαναστατημένους Κρητικούς ενώ οι πόλεις από τους Τούρκους. Οι μεγάλες δυνάμεις (Μεγάλη Βρετανία, Γαλλία, Αυστροουγγαρία, Ρωσία, Ιταλία, Γερμανία) έστειλαν στόλους στο νησί ώστε να ελέγχουν/βοηθήσουν την εκτόνωση της κατάστασης.

Τον Αύγουστο του 1898 οι Τούρκοι προχώρησαν σε άγριες σφαγές των Χριστιανών στο Ηράκλειο πράγμα που οδήγησε τους ξένους ναυάρχους στην απόφαση για την απομάκρυνση των Τούρκων.

Η Τουρκική χωροφυλακή αποχώρησε μαζί με τον Τουρκικό στρατό, ενώ οι ναύαρχοι ανέλαβαν τη διοίκηση της Μεγαλονήσου. Στο διάστημα που μεσολάβησε έως την άφιξη του πρίγκιπα Γεώργιου, τον Δεκέμβριο του 1898, ο Μεγαλόνησος διοικείτο από τους Διοικητές των Διεθνών στρατευμάτων. Οι Άγγλοι διοικούσαν το νησί Ηρακλείου, οι Ρώσοι το νόμο Ρεθύμνου, οι Γάλλοι το νησί Λασιθίου και οι Ιταλοί τους νομούς Χανίων και Σφακίων.